

- c. प्र *Caus. facere ut alq. cadat.* MAH. 1.5561.: आनाम्य फलितां शाखाम् पक्वम् पक्वम् प्रशातयेत्.
- c. चि *Caus. discutere, disjicere.* MAH. 3.11971.
- c. सम् *Caus. facere ut alq. cadat.* MAH. 3.865.: वज्रम् उद्यम्य तान् सर्वान् पर्वतान् समशातयम्.
- शनकैस् *Adv. (Instr. pl. ab inusitato शनक, quod derivatur a शन - v. शनैस् - suff. क) lente, tarde, paulatim, gradatim.* N. 17.13.
- शनैस् *Adv. (Instr. ab inusitato शन) lente, tarde.* IN. 2.24. H. 2.22. 4.26. SU. 4.10.
1. शप् 1. P. A. 1) A. jurare. MAN. 8.110.: वशिष्ठश्चा 'पि शपथं शपे पैयवने नृपे (Loc. pro Dat.); R. Schl. II. 75. 40.: शपथैः कष्टैः शपमानम् ... भरतम् ... कौशल्या वाक्यम् अब्रवीत्. *Cum instr. rei vel pers. per quam quis jurat.* GHAT. 22.; R. Schl. II. 21. 16.: सत्येन धनुषाचै 'व दत्तेने 'ष्टेन ते शपे; II. 11. 8.: तेन रामेण कौकेयि शपे ते वचनक्रियाम्; 34. 47. 48. 21. MAH. 1. 5178. 2) P. A. maledicere, exsecrari. IN. 5. 48.: शशापा 'थ धनञ्जयम्; N. 20. 34.: कृपिता मा 'शपत्; MAH. 1. 4583.: तस्मात् त्वाम् अप्य् अहं शपे; 3. 351.: पुत्रन् ते शप्स्यते. — *Absol.* R. Schl. I. 58. 8.: शेषुः परम-सङ्क्रुदाय् चण्डालत्वङ् गमिष्यसि. — *Caus.* शाप-यामि jurare jubeo. MAN. 8. 113. (Fortasse शप् primitive dicere, loqui significavit, cf. शब्द sonus, quod fortasse e शप् + द dans; hib. *cubhais* «an oath», *cubhas* «a word, a promise», *cab* «a mouth».)
- c. अभि maledicere, exsecrari. R. Schl. II. 49. 48.: त्वाम् अभिशप्स्ये ऽहं सुदुःखम् अतिदारुणम्.
2. शप् 4. P. A. i. q. 1. शप्.
- शपथ *m.* (r. शप् s. अथ) jusjurandum.
- शफ *n.* ungula equi. AM. (Germ. vet. *huof*; island. vet. et anglo-sax. *hóf*.)
- शफर *m.* शफरी *f.* piscis species. (Wils. a sort of carp, *Cyprinus chrysoparius*). AM.
- शब्द 10. P. शब्दयामि (ut videtur, Denom. a seq.) dicere. MAH. 3. 14400.: षष्मान् तु प्रवरन् तस्य शीर्षाणाम् इह शब्द्यते. — *Caus.* शब्दापयामि facio ut quis vo-

- cetur, advocetur, arcesso. R. Schl. II. 59. 7.: यदि मां रामः पुनः शब्दापयेत्. (V. शप् et cf. *Caus. r. दा, दापयामि*, cf. etiam जीवापयामि p. 140. annot.)
- c. अभि dicere. MAN. 6. 82.: यद् एतद् अभिशब्दितम्. Nominare. MAH. 1. 3927.: दक्षस्य उहिता या तु सुरभी 'त्य् अभिशब्दिता.
- c. सम् dicere, loqui. MAH. 1. 3215.: अयम् एतो 'ति सं-शब्द्य.
- शब्द *m.* sonus, clamor, strepitus. H. 4. 21. BR. 1. 3. SU. 1. 32. (*Vid.* शप्.)
1. शम् 4. P. शाम्यामि (gr. 331^a.) sedari, tranquillari, placari, extingui. GITA-GOV. 7. 41.: शाम्यतु देहदाहः; RAGH. 2. 14.: शशाम वृष्ट्या 'पि विना दवाग्निः; MAN. 2. 94.: न ज्ञातु कामः कामानाम् उपभोगेन शाम्यति; MAH. 2. 1936.: शाम्य मा शुचः; RAGH. 7. 3.: समत्सरो ऽपि शशाम तेन क्षितिपाललोकः. — शान्त 1) sedatus, pacatus, tranquillus, placidus. H. 1. 49.: शान्तार्चिर इव पावकः; HIT. 80. 21.: शान्ते पानीय-तोये; N. 12. 112.: सुशान्ततोयाम् ... हृदिनीम्; 24. 53.: शान्तञ्चरा; SA. 6. 18.: शान्तायान् दिशि. 2) interfectus (v. *Caus.*). MAH. 1. 7523.: दिष्ट्या शान्तः पुरोच-नः. — *Caus.* शमयामि 1) sedare, tranquillare, domare, extingere. MAH. 3. 72.: मानसं (दुःखम्) शमयेत् तस्माद् ज्ञानेना 'ग्निम् इवा 'म्बुना; HIT. 24. 6.: सु-तप्तम् अपि पानीयं शमयत्य् एव पावकम्. 2) occidere, interficere. MAH. 3. 14620.: सो ऽयन् त्वया म-हाबाहो शमितो देव कण्ठकः. (Hib. *samh* «pleasant, still, calm, tranquil»; lith. *kenčiu, kentėju* patior, tolero, *kancia* dolor, *kantrius* patiens, tolerans, *pa-kintu* patientiam adhibeo, v. शान्ति; fortasse nostrum *san-f-t*, inserto *f*, - v. gr. comp. 96. - mutata gutturali in sib.; germ. vet. *samft*, angl. *soft*, fortasse etiam germ. vet. *samjan* tardare (nostrum *säumen*), *sümig* negligens; island. vet. *sems* tardatio; gr. *κηλέω*. Cf. क्षम्.)
- c. उप *i. q. simpl.* MAH. 3. 72. et 1008.: नो 'पशाम्यति मे मनः. — *Caus.* उपशामयामि 1) sedare, tranquillare. MAH. 1. 6577.: पुष्पायुधम् ... उपशामय कल्याणि आ-